

Nr 362.

Godkänd av första kammaren den 14 juni 1919.

Godkänd av andra kammaren den 14 juni 1919.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående införselmonopol å socker.

(Bevillningsutskottets betänkande nr 56.)

Till Konungen.

I en den 16 maj 1919 dagtecknad proposition, nr 405, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att, därest Kungl. Maj:t funne omständigheterna så påkalla, Kungl. Maj:t måtte äga föreskriva, att för tid, som Kungl. Maj:t bestämde, dock ej längre än till och med den 31 oktober 1920, införsel till riket av socker icke finge äga rum av annan än staten eller den eller dem, åt vilken eller vilka Kungl. Maj:t överläte sådan rätt, ägande Kungl. Maj:t i varje fall stadga de villkor för sådan överlåtelse, som funnes erforderliga.

Chefen för jordbruksdepartementet har till ovannämnda statsrådsprotokoll bland annat erinrat, att riksdagen i år bifallit Kungl. Maj:ts i propositionen nr 88 framlagda förslag, att under angivna förutsättningar, vilka numera vore uppfyllda, staten skulle gent emot svenska sockerfabriksaktiebolaget och mellersta Sveriges sockerfabriksaktiebolag ikläda sig garanti för vissa av Kungl. Maj:t godkända kostnader för inköp av 1919 års betskörd och dennas förädling.

I likhet med departementschefen har riksdagen ansett, att, med hänsyn till den garanti, staten i viss utsträckning iklätt sig för de båda sockerbolagens kostnader för inköp av 1919 års betskörd och dennas förädling, det kan bliva erforderligt att, sedan den nuvarande statliga

regleringen å ifrågavarande område upphört, Kungl. Maj:t äger befogenhet att vidtaga åtgärder, ägnade att förebygga ett sådant prisfall å socker, som kunde medföra stor förlust för statsverket. Det bemyndigande, Eders Kungl. Maj:t i sådant syfte genom den föreliggande propositionen begärt, har riksdagen därför ansett sig böra meddela. Emellertid har riksdagen icke velat underlåta att framhålla angelägenheten därav, att, i den mån sådant utan olägenhet kan ske, fullt tillräckliga mängder socker tillhandahållas marknaden.

Förslaget avser, att åt Kungl. Maj:ts avgörande skall överlätas, huruvida importen, därest den, med stöd av det ifrågasatta bemyndigandet monopoliseras, bör bedrivas för statens räkning eller av staten överlätas åt enskilda.

Även riksdagen har ansett, att frågan härom bör ankomma på Kungl. Maj:ts prövning av förhållandena vid den tid, då monopolet må komma i tillämpning. Därest för staten nöjaktiga och fullt betryggande villkor kunna betingas, synes intet vara att erinra emot att monopolets utövning upplåtes åt den enskilda företagsamheten.

I anslutning till vad sålunda anförts, har riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 405, medgivit,

att, därest Kungl. Maj:t finner omständigheterna så påkalla, Kungl. Maj:t må äga föreskriva, att för tid, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock ej längre än till och med den 31 oktober 1920, införsel till riket av socker icke må äga rum av annan än staten eller den eller dem, åt vilken eller vilka Kungl. Maj:t överlåter sådan rätt, ägande Kungl. Maj:t i varje fall stadga de villkor för sådan överlåtelse, som må finnas erforderliga.

Vilket riksdagen härmed får för Eders Kungl. Maj:t tillkännagiva.

Stockholm den 14 juni 1919.

Med undersätlig vördnad.
